

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

ESNAFIMIZIN SOSYAL SORUMLULUKLARI

Sosyoloji bilimindeki "rol teorisi" her meslek grubunun ve bireyin sosyal konumuna göre roller üstlenmek durumunda olduğunu ifade etmektedir. Örneğin bir muhtar, öğrenci, öğretmen, milletvekili, meslek odası başkanı, anne, baba veya evlat denildiğinde herkesin aklına bazı ortak tipler, davranış yapıları ve sosyal roller gelmektedir. Bu çerçeveden hareketle bir ülkeyi tiyatro sahnesine, tüm toplum kesimlerini ve insanları oyunculara, yazılı ve yazısız kuralları senaryoya, ülkenin idaresini üstlenenleri de yönetmenlere benzetmek mümkündür. Dolayısıyla bir ülkenin gelişmiş olması için iyi yönetmenlere, iyi bir senaryoya ve iyi oyunculara ihtiyaç bulunmaktadır. Bu noktada gelişmiş bir ülke ve toplumda her bireyin ve herkesimin kendisinden beklenen rolleri en iyi şekilde yerine getirdiği, geri kalmış veya gelişmekte olan toplumlarda ise bu rollerin hayata geçirilmesinde bazı yetersizlikler olduğu söylenebilir. Kısaca ifade etmek gerekirse, herkesim işini gerçekten iyi yaptığında, kendisine yüklenen rolleri en iyi şekilde oynadığında ülkede her şey daha iyi, yapıyormuş veya oynuyormuş yani "gibi" yaptığında her şey daha olumsuz gerçekleşecektir.

Türkiye, oldukça iddialı bireylere sahip gelişmekte olan bir ülkedir. Bugüne kadar gelişme yolunda alınan mesafe azımsanmayacak kadar büyüktür. Ancak daha alınması gereken mesafe olduğu da açıktır. Bu nedenle de tüm toplum kesimlerinin ve bireylerin kendilerine yüklenen rolleri ve bunları yerine getirme düzeyini sorgulamasında fayda bulunmaktadır.

Bilindiği gibi ülkemizin en geniş sosyo-ekonomik kesimi esnaf ve sanatkarlardır. Vatandaşların; apartmanının altındaki bakkal, yan sokaktaki manav, karşı sokaktaki taksici, numarası telefonunda kayıtlı elektrikçi, otomobilini emanet ettiği tamirci, çocuğunu okula götüren servisçi, tıraş için uğradığınız berber... Velhasıl bir vatandaşların yaşam sahnesinin vazgeçilmezleriyiz. Biz esnaf ve sanatkarlar kendimizle birlikte; İzmir'de bir milyon, Türkiye genelince 10 milyon kişinin doğrudan ve dolaylı olarak geçimini sağlıyoruz.

Böylesi büyük bir aile olarak vatandaşlarımızın birçok ihtiyacını bizler karşılıyoruz. Hemşerilerimizin yaşam alanında her gün en az bir esnafımızla temas etmesi sözkonusudur. Dolayısıyla toplumda en fazla role sahip kesimlerin başında bizler gelmekteyiz. Bu durum bizlerin rollerini ve sorumluluğunu artıran bir faktördür. O halde ülkemizin gelişmesi, daha huzurlu ve mutlu bir toplum için tüm esnaf ve sanatkar kardeşlerimiz çok daha fazla çalışmalı, işlerimizi en iyi şekilde yapmalıyız.

Diğer taraftan esnaflarımız bu ülkenin harcındaki en önemli tutkal rolündedir. Bizlere yüklenen rol sadece işlerimizi iyi yapmayı değil, aynı zamanda sosyal sorumluluklarımızı da yerine getirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Bunun en güzel örneği Menderes ilçemizde geçen hafta yaşadığımız gelişmelerdir. Bilindiği gibi ülkemizde uzun süredir aranan bir suçlu, şoför esnafımız ile pastacı esnafımızın duyarlılığı sayesinde yakalanmıştır. Birlik olarak bizler de bu duyarlılığa duyarsız kalmayarak esnaflarımızı ödüllendirdik.

Bu örnek biz esnafın ülke ve toplum açısından ne kadar önemli olduğumuzu bir kez daha ortaya koymuştur. Dolayısıyla tüm esnaflarımızın daha güzel ve mutlu bir Türkiye için kendilerine hem iş hem de sosyal boyutta yüklenen rolleri layıkıyla yerine getirmeleri büyük önem taşımaktadır. Böylece hem yaşam sahnesi daha güzel hem de ortaya çıkan oyun çok daha yaşanabilir olacaktır. Bizlerin bu konuda esnaflarımızın güveni ise tamdir.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

1 Temmuz 2016 tarihinden itibaren tüm işyerleri için 6331 Sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu kapsamındaki yükümlülükler başlayacaktır.

İşletmeler ya kendi bünyesinde ISG uzmanı ve iş yeri hekimi istihdam edecek ya Ortak Sağlık Güvenlik birimlerinden (OSGB firmalarından) hizmet satın alacak ya da 10'dan az çalışanı ve az tehlikeli sınıfta yer alıyorsa Anadolu Üniversitesinin açtığı e-sertifika programını tamamlayarak kendi bünyesindeki ISG hizmetlerini kendileri yürütebilecektir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerini Kapsamında Yapılması Gereken Genel Yükümlülükler:

- İş sağlığı ve güvenliği yıllık çalışma planları,
- İş sağlığı ve güvenliği yıllık eğitim planı
- Çalışanlarınızın iş sağlığı güvenliği eğitim kayıtları
- Risk değerlendirme raporu
- Acil durum planı, tahliye planı, acil durum tatbikat kayıtları
- Çalışanlarınızın eğitimleri, mesleki yeterlilik belgeleri, diplomaları vb.
- Çalışanlarınızın yaptığı işe uygun işe giriş ve periyodik sağlık tetkikleri ve raporları
- Ortam ölçümleri (aydınlık, toz, kimyasal, termal konfor vb)
- İSG güvenli çalışma talimatları, sağlık ve güvenlik uyarı işaretlemeleri
- Personel özlük dosyaları,
- Makinaların, tesisatların periyodik kontrol ve bakım kayıtları
- Kimyasal maddelerin malzeme güvenlik bilgi formları
- İşyerinde asılı olması gereken talimatlar/belgeler
- Firmanız İş Sağlığı ve Güvenliği politikası
- İlk yardımcı eğitim sertifikasına sahip ilk yardımcı bulundurması

(Tehlike sınıfı ve çalışan sayısına göre; az tehlikeli işyerlerinde her 20 çalışan için 1 tane, tehlikeli işyerlerinde her 15 çalışan için 1 tane, çok tehlikeli işyerlerinde her 10 çalışan için 1 tane ilk yardımcı bulundurulması zorunluluğu bulunmaktadır.)

Az tehlikeli sınıfta yer alan ve 10'dan az çalışanı olan işletmeler için geçerli olan “**İşveren ve İşveren Vekili İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri E-Sertifika Programı**” esnaf ve sanatkarlar için önemli maliyet avantajı sunmaktadır.

Bahsi geçen eğitimler ve sınav takvimi Anadolu Üniversitesi tarafından yıl içinde belli aralıklarla tekrarlanmakta olup, ikincisi **14 Ağustos 2016** tarihindedir. 14 Ağustos 2016 tarihindeki sınav kaydı için son gün **24 Haziran 2016'dır**.

İşveren ve İşveren Vekili İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri E-Sertifika Programı'na katılmak isteyen işveren ya da işveren vekillerinin önce Vakıfbank şubesine 250 TL yatırmaları, ardından <http://esertifika.anadolu.edu.tr/basvuru> adresine girerek kayıt yaptırması gerekmektedir. Kayıt yaptırdıktan sonra Anadolu Üniversitesinden aldıkları kitap ve 12 modülden oluşan online eğitime katıldıktan sonra sınava gireceklerdir. Katılımcıların başarılı olabilmesi için sınavdan 100 tam puan üzerinden 50 puan alması gerekmektedir. 50 ve üzeri puan alan katılımcılar “iş sağlığı ve güvenliği “ hizmetlerinin yürütümüne ilişkin işveren veya işveren vekili eğitimi tamamlama belgesi almaya hak kazanacaktır.

Sınavdan 15 gün sonra adayların başarı durumunu gösteren “sınav sonuç belgesi” internette yayınlanacaktır. Sınav sonuçları ayrıca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca bildirilecektir. İSG hizmetlerini üstlenmek isteyen ve sınavı kazanan işveren veya işveren vekilleri İSG- KATİP veri tabanına internet üzerinden kendi kayıtlarını yapmaları halinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebileceklerdir.

İSG-KATİP veri tabanına nasıl kayıt yapılması gerektiği <http://isgkatip.csgb.gov.tr> adresinden duyurulacaktır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

YILIN İLK ÇEYREĞİNDE BÜYÜME

TUIK tarafından açıklanan 2016 yılının ilk çeyreğine ilişkin büyüme verileri beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Nitekim genel beklenti ekonominin yüzde 3 dolayında büyüyeceği yönündeydi. Oldukça zorlu bir ulusal ve küresel konjonktürde **yüzde 4,8**'lik büyüme, karamsar bir iklimin hakim olduğu bir dönemde, oldukça sevindirici bir gelişmedir. Bunun sürdürülebilirliğinin sağlanması ise üzerinde ayrıca durulması gereken bir konudur.

Büyümenin arkaplanına bakıldığında; talep cephesinden özel ve kamu tüketiminin, arz cephesinden ise sanayi ve inşaat sektörünün büyüme hızını yukarı çektiği görülmektedir. Net mal ve hizmet dış ticaretinin büyüme hızının negatif olması yani büyüme hızını aşağıya çekmesi ise dünya konjonktürü ve komşularla yaşadığımız sorunların bir yansıması olarak değerlendirilmelidir.

Diğer taraftan gelecek dönemlerin üretim potansiyelini belirleyen yatırımların hem toplamda hem de özellikle makine-teçhizat boyutunda gerilemiş olması yeni bir yatırım teşvik sistemi ve yatırım heyecanına olan ihtiyacı ortaya koymaktadır.

Kısaca ifade etmek gerekirse yılın ilk çeyreğindeki yüksek oranlı büyüme iç talep, özellikle de tüketimle gerçekleşmiştir. Bu gelişmenin gerisinde ise asgari ücretteki artışlar ile ülkemizde bulunan Suriyeli sığınmacıların yarattığı ilave talebin olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Bilindiği gibi ülkemizde büyüme hem üretim hem de harcamalar yönünden hesaplanmaktadır. **Üretim yönünden bir değerlendirme yapıldığında,** tarım sektörünün yüzde 2,7, sanayi sektörünün yüzde 5,9, hizmetler sektörünün ise yüzde 5,2 oranında büyüdüğü görülmektedir. Sanayi sektörünün ana damarını oluşturan imalat sanayindeki büyüme de ilk çeyrekte yüzde 5,9 olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk çeyreğinde yani imalat sanayi ürünleri ihracatının yüzde 5,8 gerilediği bir dönemde sektörün gösterdiği bu büyüme performansının gerisinde, artan döviz kurlarının etkisiyle, girdiler boyutunda sanayicilerin, nihai ürünler boyutunda ise halkın daha çok yerli ürünlere yönelmesi belirleyici olmuştur.

Dolayısıyla yılın ilk çeyreğinde yüzde 18,5 düzeyinde artan döviz sepetinin (yarım Euro ve yarım Dolardan oluşan) ihracat değil iç talep boyutuyla büyümeye katkı yaptığı görülmektedir.

Esnaf ve sanatkarlarımızı yakından ilgilendiren alt sektörler bakımından ise; inşaat sektörünün **yüzde 6,6**, toptan ve perakende ticaretin **yüzde 5,6**, ulaştırma ve depolama faaliyetlerinin **yüzde 3,8**, gayrimenkul faaliyetlerinin **yüzde 3,7** oranında **büyüdüğü**, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin ise **yüzde 1,2 oranında gerilediği** görülmektedir. Bu veriler yabancı turist sayısındaki düşmenin, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerini gerçekleştiren esnaflarımızı oldukça zor durumda bıraktığını ortaya koymaktadır. Yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde bu durumun daha da belirginleşmesi ise sürpriz olmayacaktır.

Harcama boyutundan büyüme dinamikleri incelendiğinde özel tüketimin yüzde 6,9, kamu tüketiminin yüzde 10,9 arttığı, toplam yatırımların ise binde bir oranında gerilediği görülmektedir. Özel sektör makine ve teçhizat yatırımlarındaki yüzde 4,7'lik gerileme girişimcilerin geleceğe ilişkin beklentilerinin olumsuz olduğunu ortaya koymaktadır. Kuşkusuz bu durum yarınlar için ilave üretim kapasitesi yaratılamadığı ve büyümenin sürdürülebilirliği boyutundan ciddi sorunlar bulunduğu anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan **yılın ilk çeyreğinde ekonomi yüzde 4,8 oranında büyürken toplam yurtiçi nihai talebin büyümeye yüzde 5,9 oranında katkı yapması, Türkiye'nin ürettiğinden daha çok tükettiğini ortaya koymaktadır.** Bu durum da büyüme için yeni yollara, farklı stratejilere olan ihtiyaca işaret etmektedir. Temennimiz ve beklentimiz; yeni Hükümetin çift kanatlı yani hem iç hem de dış talepten beslenerek yüksek oranlı, sürdürülebilir bir büyüme patikası için uygun iklim ve politikaları oluşturmasıdır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

GÖSTERGE	2015								2016				
	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS
İMALAT SAN. KKO (%)	74,9	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9	75,8	74,9	73,5	74,3	75,3	75,7
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	62.878	67.766	64.218	61.753	47.088	47.954	62.397	114.340	23.348	40.588	63.975	65.618	57.544
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	36.570	56.556	37.308	35.805	51.548	58.704	57.183	60.122	38.621	60.149	60.631	55.557	60.692
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.072	27.261	27.342	27.150	27.156	26.856	26.676	26.448	26.275	26.456	26.993		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.789	2.880	2.970	3.058	3.103	3.147	3.125	3.204	3.290	3.224	3.023		
İŞSİZLİK ORANI (%)	9,3	9,6	9,8	10,1	10,3	10,5	10,5	10,8	11,1	10,9	10,1		
TOPLAM MEVDUAT (Milyon TL)	988.781	1.015.087	1.038.038	1.045.133	1.072.707	1.056.938	1.066.194	1.070.064	1.077.312	1.094.602	1.103.592	1.102.420	1.131.006
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	10,3	10,5	10,6	10,9	11,3	11,5	11,2	11,8	11,9	12,0	12,1	11,8	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	10,0	10,5	10,6	10,6	10,6	10,7	11,0	11,6	11,8	12,4	12,6	12,5	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	9,5	9,6	9,9	10,2	10,4	10,5	10,5	10,7	11,1	11,5	11,7	11,6	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.389.863	1.413.827	1.452.527	1.478.360	1.496.387	1.491.011	1.492.989	1.512.648	1.525.853	1.538.156	1.531.773	1.545.395	1.584.075
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	38.271	38.695	39.077	41.664	40.911	39.550	40.029	44.918	43.130	42.753	41.905	43.312	44.135
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	980.132	1.001.395	1.036.122	1.057.355	1.074.702	1.071.497	1.073.849	1.082.652	1.099.388	1.110.932	1.104.407	1.111.734	1.147.289
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	297.250	299.833	301.687	303.627	303.492	302.964	302.949	306.145	306.152	307.362	309.268	312.010	313.984
KONUT (Milyon TL)	136.371	138.371	139.080	140.540	141.262	141.641	142.191	143.666	144.234	145.160	146.584	148.289	149.603
TAŞIT (Milyon TL)	6.406	6.385	6.409	6.410	6.360	6.247	6.241	6.447	6.357	6.318	6.296	6.356	6.382
DiĞER (Milyon TL)	154.473	155.077	156.198	156.677	155.870	155.076	154.517	156.032	155.561	155.884	156.388	157.365	157.999
KREDİ KARTI (Milyon TL)	74.210	73.904	75.641	75.714	77.282	77.000	76.162	78.933	77.183	77.109	76.193	78.339	78.667
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	13,2	13,6	13,5	14,2	15,3	15,9	15,6	15,6	15,8	16,3	16,3	15,9	15,1
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,6	12,1	12,4	12,6	13,7	14,4	14,3	14,2	14,3	14,4	14,5	14,3	13,9
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	13,3	11,9	11,2	14,7	15,7	15,8	15,4	15,7	15,7	16,0	16,4	16,0	14,0
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	21.103	21.450	21.830	22.278	22.575	22.587	22.742	23.031	23.493	24.273	24.673	25.419	25.981
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	17.877	18.176	18.450	18.664	18.899	19.098	19.377	19.534	19.957	20.653	21.118	21.880	22.275
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.226	3.274	3.380	3.614	3.676	3.488	3.365	3.496	3.536	3.620	3.555	3.539	3.705
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	40.556	41.473	42.181	43.353	44.750	45.543	46.282	47.472	49.203	50.984	51.388	52.682	
Kredi Kartları	6.566	6.773	6.698	6.928	7.144	7.292	7.467	7.606	7.798	7.958	7.797	7.895	
Ferdi Kredi Konut	652	640	651	654	668	677	674	674	691	688	684	691	
Ferdi Kredi Otomobil	228	221	221	223	227	225	222	217	219	219	209	206	
Ferdi Kredi Diğer	7.567	7.846	8.078	8.145	8.710	8.966	9.149	9.364	9.619	9.835	9.790	9.888	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	3.482	3.614	3.832	3.955	4.145	4.272	4.582	4.726	4.866	5.099	5.250	5.544	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.422	1.495	1.534	1.593	1.658	1.594	1.650	1.682	1.706	1.753	1.797	1.874	
İnşaat	3.833	3.927	3.967	4.027	4.145	3.934	4.262	4.311	4.832	4.907	4.960	5.053	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.127	1.102	1.146	1.169	1.658	1.045	1.083	1.103	1.125	1.152	1.209	1.250	
Diğer	15.679	15.855	16.055	16.389	16.826	17.539	17.191	17.790	18.346	19.372	19.691	20.281	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	77,2	81,2	90,7	82,4	87,5	91,9	85,8	88,3	82,2	71,8	76,6	77,1	78,6
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	664,8	757,9	984,6	776,8	914,8	902,1	947,0	1.230,3	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	41,0	67,7	50,4	52,1	52,1	46,9	66,7	56,4	31,4	65,1	48,2	29,3	69,2
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.001,10	1.957,70	1.565,90	1.620,70	1.622,00	1.643,80	2.114,20	1.915,60	1.230,30	2.071,30	1.614,10	1.127,10	2.064,00
KURULAN ŞİRKET SAYISI	5.635	5.896	4.760	5.027	5.275	5.201	5.519	6.215	6.894	6.364	7.117	5.860	5.422
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	712	980	1.053	760	774	755	811	2.039	2.178	867	780	691	581
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	8,09	7,20	6,81	7,14	7,95	7,58	8,10	8,81	9,58	8,78	7,46	6,57	6,58
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,52	6,73	5,62	6,21	6,92	5,74	5,25	5,71	5,94	4,47	3,80	2,87	3,25
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	152.445	151.518	149.296	148.921	146.920	147.277	145.935	144.409	141.675	141.809	142.050	140.602	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	231.616	229.041	227.387	223.862	218.678	216.404	210.991	207.141	203.863	202.507	201.542	199.373	
ORTALAMA DOLAR KURU	2,6490	2,7040	2,6970	2,8480	3,0050	2,9320	2,8740	2,9200	3,0100	2,9430	2,8940	2,8370	2,9290
ORTALAMA EURO KURU	2,9580	3,0290	2,9740	3,1700	3,3780	3,3020	3,0920	3,1720	3,2700	3,2660	3,2090	3,2160	3,3180
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1170	1,1210	1,1030	1,1130	1,1240	1,1260	1,0760	1,0870	1,0860	1,1100	1,1090	1,1340	1,1330